

Akt nr:

0181K-P133C

AU\$0181K-P133C

23 OKT 1951

Inv. No. 391.

KOMMUNIK.-DEP:T.

Ink.d. 1 SEP. 1951

tillhörande förslag till ändrad stadsplan för området GRUSÅSEN
m.m. i SÖDERTÄLJE STAD.

§ 1.

STADSPLANEOMRÅDETS ANVÄNDNING.

Byggnads^{kvarter}~~kartor~~.

- a) Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
- b) Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.
- c) Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål.
- d) Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål.
- e) Med G betecknat område får användas endast för garage och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

MARK SOM ICKE ELLER I ENDAST MINDRE OMFATTNING FÅR BEBYGGAS.

Mom. 1. Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Mom. 2. Med punkt- och ringprickning betecknad mark får icke bebyggas i annan mån än att källare må anordnas under gårdsplanet.

§ 3.

SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER ANGÅENDE OMRÅDE FÖR ALLMÄN TRAFIK.

Med x betecknat område inom byggnadskvarter får icke bebyggas på sätt som hindrar att området i jämnhöjd med angränsande gator och till en fri höjd av minst 3 meter användes för allmän gångtrafik.

§ 4.

BYGGNADSSÄTT.

Å med S betecknat område skall byggnad uppföras i gräns mot granntomt där sådan gräns förekommer inom området.

§ 5.

VÅNINGSAANTAL.

Mom. 1. Å med I, II, III, IV eller VI betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, två, tre, fyra eller sex våningar.

Mom. 2. Där våningsantal ej finns angivet, får byggnad uppföras med det antal våningar som bestämmelserna angående byggnads höjd möjliggör. Dock får vindsinredning icke förekomma ovan ett plan beläget på den för byggnaden tillåtna största höjden.

§ 6.

BYGGNADS HÖJD.

✓ Mom. 1. Å med I, II, III, IV eller VI betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 4,4; 7,6; 10,5; 13,5 och 19,0 meter.

Behållning i plan
✓ Mom. 2. Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

Plan 3
✓ Mom. 3. Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan som siffran anger.

§ 7.

ANORDNANDE AV STÄNGSEL I VISST FALL.

✓ I kvartersgräns som betecknats med streckad linje skall med hänsyn till trafiksäkerheten fastighet förses med stängsel, vari ej får anordnas öppning som medger utfart eller annan utgång mot gata eller allmän plats. Befrielse från här angiven skyldighet att anordna stängsel må dock medges beträffande fastighet från vilken med hänsyn till dess höjdläge eller andra omständigheter utfart ej kan väntas äga rum ävensom fastighet vars behov av utfart icke kan på annat sätt behörigen tillgodoses.

§ 8.

✓ ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER.

✓ Å tomt inom planområdet får nybyggnad ej uppföras och till nybyggnad hänförlig ändring av befintlig byggnad ej vidtas så länge någon byggnad i strid mot stadsplanen helt eller delvis kvarligger å med punktprickning betecknad del av tomten.

Södertälje den 15 mars 1951.

Fritz Voigt
Fritz Voigt

tillhörande förslag till ändrad stadsplan för området GRUSÅSEN
m.m. i Södertälje stad.

I. STADSPLANEOMRÅDETS LÄGE OCH OMFATTNING.

Området Grusåsen är beläget inom stadens östra område norr om Stockholmsvägen. Närmaste gångavståndet till klaffbron över kanalen är ca 250 meter; till Stortorget ca 500 meter. Inom områdets närhet finns bl.a. läroverket, länslasarettet och stadens idrottspark. Planområdet begränsas i norr av vissa delar av kvarteren Renen och Rådjuret samt stadens ålderdomshem inom kvarteret Elefanten; i öster av Stockholmsbergets södra sluttning och Stockholmsvägen; i söder av denna väg samt i väster av Birkavägen.

Av det ovan sagda torde framgå, att området har ett centralt läge inom staden. Området beröres av Stockholmsvägen, som är stadens mest frekventerade infartsled. Denna väg korsas inom planområdet av Birkavägen och Erik Dahlbergs väg, vilka leder en stor del av östra stadedelens lokaltrafik till Stockholmsvägen. Området in-
tar även ett centralt läge inom östra stadsdelens bebyggelseområde. Detta förhållande kommer ytterligare accentueras när det längre österut belägna Brunnsängsområdet blir utbyggt.

II. BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN.

1) Inom området fastställda planer.

Den för området i huvudsak bestämmande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 november 1941; dessutom gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 5 februari 1915, den 14 augusti 1942, den 17 september 1943, den 22 april 1949, den 8 september 1950 samt den 16 mars 1951.

1941 års plan avser för det här avsedda området hyreshus- och vil-
labebyggelse i högst två våningar varvid stadsplanebestämmelserna för vissa av de förstnämnda husen lämnar möjlighet till anordnande av ytterligare en våning, nyttjad för kommersiellt ändamål.

2) Befintliga natur- och kulturförhållanden.

Agoförhållandena är relativt entydiga, eftersom etaden äger den avgjort största delen av området; inom dess östra delar är dock vissa fastigheter i privata ägares hand. Marken inom kvarteren Renen och Rådjuret är helt i privat ägo.

Terrängen inom området sluttar i stort sett åt söder och väster. Från Stockholmsvägen höjer sig terrängen mot en terrass av över 100 meters bredd och ca 350 meters längd. I nordost går planområdet in på Stockholmsbergets fot. Strax sydost om denna höjd bildar terrängen en skålformig grop. En mera markant skillnad i terrängnivå finns även inom områdets västra del, där terrassen övergår i en påtaglig sluttning mot Birkavägen.

Markförhållandena inom området har icke särskilt undersökts, men torde på gjorda erfarenhetsrön överlag kunna betecknas såsom goda från byggnadsteknisk synpunkt. Området utgör en mäktig grusås. Vid Stockholmsberget träder berget i dagen.

Det befintliga vägnätet utgöres utom av Stockholmsvägen, Birkavägen och Erik Dahlbergs väg av Östergatan och dess till största delen provisoriskt utlagda södra sidogator. Tre av de sistnämnda mynnar f.n. i Stockholmsvägen. Norr om kvarteret Hästen går en smal förbindelseväg fram från Sannagatan mot Birkavägen.

Den befintliga bebyggelsen utbreder sig i huvudsak inom ett ca 50 meter brett bälte längs Stockholmsvägen. Det är genomgående äldre en- och tvåvånings bostadshus i både sten och trä. Av befintliga affärsrörelser kan nämnas en större livsmedelsbutik & stadsäga nr 338, ett trädgårdsmästeri & stadsäga nr 334 (fastigheten har förvärvats av staden) samt stenhuggerier & stadsägorna nr 318 A och 319. Området söder om Östergatan är till stor del obebyggt och har intills nu använts såsom upplag för grus, gatsten m.m.

Ledningsnätet är tämligen vittförgrenat och erbjuder goda anslutningsmöjligheter för avlopp och vatten samt el- och gasförsörjningen.

Handlingarna i ärendet åtföljes av fem inventeringskartor utvisande

- 1) befintlig bebyggelses våningshöjd; det befintliga nätet av farbara vägar samt trädvegetationen;
- 2) befintlig bebyggelses material;
- 3) befintlig bebyggelses ålder;
- 4) befintliga vatten- och avloppsledningar samt
- 5) befintliga gas- och el.-ledningar.

III. BESKRIVNING AV PLANFÖRSLAGET.

Förslaget åsyftar skapandet av ett bostadsområde med varierande

hustyper och en bebyggelseintensitet som motsvarar områdets centrala läge. Vid utbyggnaden av vår snabbväxande stad bör enligt stadsplanekontorets mening i möjligaste mån först de inom stadens inre delar befintliga "tomrummen" utfyllas innan den även på obebyggda ytterområden nödvändiga expansionen genomföres. Ett sådant tillvägagångssätt innebär stadsbyggnadsmässigt att en harmoniskt stadsbild erhålles; kommunikationerna med stadens city blir korta och är i föreliggande fall redan väl tillgodosedda både vad gatunät och busslinjer beträffar; slutligen är utbyggnaden av ett dylikt område fördelaktigt från samhällsekonomisk synpunkt: man undviker att bekosta dyrbara nya vägar och ledningar; tvärtom kan de befintliga näten utnyttjas intensivare. I det följande lämnas mera detaljerade upplysningar om förslagets utformning och innebörd.

1) Kommunikationsleder.

Eftersom förslaget berör stadens viktigaste infartsled - Stockholmsvägen - samt två av östra stadsdelens matargator - Birkavägen och Erik Dahlbergs väg - har kontakt med vägmyndigheterna upptagits redan under arbetets gång. I enlighet med vad därvid framkommit har nyssnämnda leder utformats enligt följande. Stockholmsvägen, som i gällande plan utvisar en bredd av 22 meter har breddats till 26 meter; minsta avståndet mellan byggnadslinjerna på båda sidor om leden är 32 meter. Korsningen med ovan nämnda matargator kan i princip utformas såsom plankorsning (cirkulationsplats) eller som en i matargatornas sträckning löpande viadukt med uppfartsramper från Stockholmsvägen. Då det f.n. är ogörligt att bestämma den definitiva utformningen har parkområden av behövligen mått utlagts öster om korsningen i syfte att trygga en framtida nöjaktig trafikplanering härstädes. Stockholmsvägen avses vidare i framtiden fortsätta i obruten linje österut. Vägens nuvarande sträckning öster om kvarteret Antilopen beräknas dock tills dess bibehållas; sålunda under en måhända lång tid. I framtiden avses emellertid nyssnämnda delen av Stockholmsvägen inledd i den norr om kvarteret. Fåret föreslagna gatan, varvid förbindelsen mellan "gamla" och "nya" Stockholmsvägen avses i obruten. Bebyggelseområdena invid Wedaverken skulle då få anslutning till Stockholmsvägens nya vägdel över en planerad korsning på Fogdetorpsängen. Det kan antecknas, att Stockholmsvägens ^{norra} ~~södra~~ sidogator slopats mellan Birkavägen och planområdets östra gräns. De omedelbart norr om Stockholmsvägen belägna fastigheterna avses få tillfart endast från den norr om dessa

utlagda parallellgatan. - Även betr. korsningen av Östergatan med Birkayägen har underhand samråd skett med vägmyndigheterna. Kontoret har därvid utfört ett flertal principförslag, varefter den i förslaget visade lösningen biträdades. Parkeringsmöjlighet har ordnats för ett 60-tal bilar, oberäknat den biluppställning som kan ske dels på de oftast relativt breda gatorna, dels på kvartersmark. För garageringen föreslås sex för detta ändamål avsedda områden, varvid två - invid centrum och vid Ekensbergsgatan - kan nyttjas såsom centralgarage. Givetvis kan man räkna även med spridda garage inom bostadshusen.

2) Bebyggelse.

Vid utformning av den föreslagna bebyggelsen - som nästan enbart är avsedd för bostadsändamål - har särskild hänsyn tagits till terrängens rörelser, de miljöbildande faktorerna samt en god inpassning i stadsbilden. De ovan nämnda terrängregionerna utvisar sålunda i princip skilda bebyggelsesätt, avsedda att understryka den steg för steg sig höjande terrängen. Sluttningen mot Stockholmsvägen föreslås bebyggd med hus i två- och trevånings höjd. Kropparna har ordnats på ett mera livfullt sätt för att mildra intrycket av vägens stela stränghet i stadsbilden. På den centrala höjdplatån föreslås slingor av alternerande tre- och fyrvåningshus, utgående från ett till områdets västra del förlagt affärscentrum. Åt Östergatan erhålles därvid "trafikgårdar", där husens speciella tillfartsvägar, bil- och cykelparkering, piskställningar m.m. finner rum, medan de åt söder öppna "solgårdarna" bjuder på möjlighet till lek och rekreation. De sistnämnda har direkt förbindelse med ett inom området utlagt centralt parkbälte samt är helt skilda från Östergatans trafikstråk genom den mellanliggande bebyggelsen. På terrassens östra del avlöses gårdarna av en större rumsbildning, vars södra front luckrats upp och bildas av tre punkthus. Östergatans norra sida flankeras av en rad trevåningshus som i gemenskap med nyss nämnda slingor torde ge gatubilden både fasthet och omväxling. Invid Stockholmsbergets fot reser sig vinkelformiga höghus mot denna skogsklädda kulle. Husen avses äga en viss dominans samtidigt som dessas massverkan kommer att dämpas genom invidliggande huslängor och den mäktiga bakgrunden.

Ett daghem avses ordnat inom ett av bostadshusen, förelagsvis invid den östligaste solgården. Det centrala parkområdet har

närmare studerats i samarbete med stadens parkavdelning. Området upptar den interna gångförbindelsen mellan bostadshusen och centrumsanläggningen, vilken nås genom en vägport.

Ledningarna tarvar enligt det under punkt II:2 anförda endast smärre kompletteringar. Byggnadskontoret har upprättat en särskild ledningsplan till vilken hänvisas.

III. STADSPLANENS GENOMFÖRANDE.

Grusåsen är det enda centralt belägna markområdet i stadens ägo, där en större sammanhängande bebyggelse kan äga rum. De samhällsvårdande myndigheterna har förklarat att bebyggelsen inom detta område skall komma till stånd så fort planen fastställt. Planens genomförande kommer i tillämpliga delar att ske i stadens regi.

Södertälje den 15 mars 1951.

Fritz Voigt

Fritz Voigt.

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut

den 28 september 1951.

Stockholm | Kommunikationsdepartementet

Ex officio:

Knutson